

„Edinost“

znaja enkrat na dan, razen nedelj in
svetnikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 17 „
za četrt leta 8 „
za en mesec 3 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročnino brez priložene naročnine se sprava
ne odra.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
namenske številke po 6 stotink (3 svč.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglasni list. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Koropisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravljalstvo. Naročnino in oglaš-
je plačevati loce Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Garinta št. 12. Upravljalstvo, in
sprejemanje inšertov v ulici Molin
ještvo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik koncerna lista „Edinost“

Nadziorna tiskarna koncerna lista „Edinost“ v Trst

Važnost Trsta.

IV.

Važnost Trsta se torej zrcali, plastično
in izrazito, v dejstvu, da to naše mesto re-
klamirata za se romanski in germanski svet.
Prvemu je obzorje omejeno, nacionalno-irre-
dentično. Temelječi se svojimi aspiracijami
na Trst na taki omejeni podstavi, stremi ro-
manski svet v prvi vrsti le po tem, da se
naše mesto prikloni k Italiji, pa naj tudi
potem po tržaških alieah in trgih trava
raste!

Germanskemu svetu pa je obzorje vse
drugačno, velikansko. Tudi njemu so aspi-
racije nacionalistične, ali raztegnene in po-
večane so po ideji in programu nemškega im-
perjalizma. Dočim italijanski iredentizem
stremi — za sedaj vsaj — le za tem, da bi
združil ves italijanski narod, torej ujedinil z
Italijo toliko vse one pokrajine, ki so v
resnici italijanske v etnografskem pogledu,
kakor n. pr.: južni Tirol, kolikor one, ka-
tere oni le označajo kakor italijanske, dočim
v resnici niso: Goriško, Trst, Istro, Dalma-
cije; pa si hoče germanski svet, v nemaje
v nemškem narodu nacionalni šovinizem do
blizu blaznosti, doseči svetovno nadvlado
izlasti na političnem in gospodarskem polju.
In hoče doseči to — preko našega Trsta.

To nam dokazujejo do evidence, z vsi
potrebno jasnostjo, difference, ki so navstale
med avstrijskimi Italijani in Nemci radi
vprašanja italijanskega vseučilišča v Trstu.
Dobri prijatelji so si; ali toliko nemške no-
vine, kolikor tudi nemško-radikalni poslanci
v dunajskem parlamentu so Italijanom, gledé
zahteve po ustanovitvi italijanskega vseučil-
lišča v Trstu, zaklicali s kruto brezob-
zirnostjo svoj kratki, neizprosni non po-
sumus. Vse, kar hočejo Italijani —
da! Nemci so pripravljeni udeležiti se vsake,
tudi največje krivice nasproti Slovanom v
teh pokrajinah! Vsa nemška moralna pod-
pora je zagotovljena Italijanom, da se v teh
pokrajinah vzdrži italijansko nadvlado! Se-
veda je nemška podpora meč, ki naj bo
konečno sekal hrbet italijan-
stva na vztočni obali Adrije.

Velikonemška taktika nasproti italijan-
stvu v naših krajih je pač identična z nem-
ško taktiko nasproti madjarskemu elementu
na Ogrskem. In kakor je taktika ista,
tako je tudi slepota ista na ita-

lijanski kakor na madjarski
strani! Kakor Italijanom, tako so veliko-
nemški načrti prisodili nalogo, da pomorejo
Nemstvu izvršiti, česar ti načrti zahtevajo
najprej: udušiti Slovanstvo na
Ogrskem in ob Adriji!!

Slovanstvo je na poti, Slovanstvo jim je
nevarno. Zato naj ima začasno nadvladuje
madjarsko plemo na Ogrskem in italijansko
ob Adriji, dokler — ne bo zdrobljen slovan-
ski živelj. In ko se izvrši to, pride — mad-
jarski in italijanski bankrot. Madjarstvu
in Italijanstvu bo leži v grob,
kistasi gakopala — sama, si-
žeča v svojislepoti velikonem-
škim načrtom!

Taki so torej zavratni nameni, katerim
sledí Nemstvo, podpira začasno madjarstvo
in italijanstvo! Nemstvu je neizmerno ležeče
na tem, da se vzdrži madjarsko gospodstvo
na Ogrskem in italijanstvo ob vztočni obali
Adrije. Začasna ohranitev teh dveh nadvladij
je med prvimi postavkami v velikonemških
računih. Za to ohranitev je vse postavljeno
v kontribucijo: emiserji, novinstvo, moč ka-
pitala, mednarodne zveze Nemčije, in celo —
dinastija Hohenzollerncev!!

Mari se cesar Viljem ne laska izlasti
Madjarom ob vsaki možni priliki!

Ako torej dejstvo, da je Nemstvu toliko
ležeče na tem, da se ohrani italijansko nad-
vlado, postavimo nasproti okolnost, da isto
Nemstvo glede Trsta ne pozna
tega proračunjenega popušče-
nja Italijanom, da govori Ita-
lijanom že sedaj, da Trst je nji-
hov, nemški, da Trst spada v nji-
hovo sfero interesov, da Trsta
ne odstopijo nikomur, ker ga
absolutno potreba za izvrševa-
nje svojih velikih načrtov če
torej ti dve dejstvi postavimo
eno proti drugemu, potem ču-
jemo iz te konfrontacije velik,
glasen, vsakomur vidljiv in
usoden lapidaren govor: koliko
važnost prisojna nemstvu v Be-
rolinu našemu Trstu!!

Politični pregled.

V Trstu, 1. aprila 1902.

Celje. Nemška Wacht v Celju piše:
»Po glasovanju o postavki »Celje« v proračunu

»Govori! Govori!« je škripal Vla-
dimir.

»Tebe!« je iztisnil grbec.
Vladimir je skočil k mizi, da popade
nož.

»Pusti ničvredneža!« je Lazo zaustavil
Vladimirja. »Čuj, ničvrednež!« je zakričal
na to grbeu, »ako se ne spraviš, polnim ti
rebra. Ta človek ne sme umreti, ampak mora
živeti za narod!«

»Ne poslušaj ga, Vladimire! Ven žnjim!«
so kričali drugi.

»Ne, ne in stokrat ne!« je zakričal
Vladimir, udarši s pestjo ob mizo. »Molčite!
Jaz da ne bi bil vreden, dati kri za narod
svoj! Jaz da se skrivam v zapeček, med tem
ko se drugi bore! Ne! Kakor mi je Bog,
kakor mi je domovina, kakor mi je poštenje,
tu Vam prisegam, da pojdem v vojno z
banom Jelačićem! Jaz se nočem ženiti poprej,
dokler ne bo vojna dovršena!«

»Nikar! Nikar!« je rotil Lazo, grbec pa
je pripomnil smeje se:

»Prisegel je!«

Po kavarni je zabučala burja, nejasni
glasovi razdražene družbe so se mešali burno,
grbec se je trepetaje pritiskal v kot, a sredi
kavarne je stal blede Vladimir, prijemaje se
za srce. V ta hip je prihrumel v kavarno

se Nemci ne morejo spuščati v nikak kompro-
mis. Skrajni kompromis, v katerega bi mogli
Nemci v Avstriji privoliti v celjskem vpra-
šanju, je bila ravno Stürgkhova resolucija.
Dalje ne moremo io ne smemo iti, ako no-
čemo, da narodna čast Nemcev v Avstriji ne
postane borno blago, s katerim se baranta.
Mi smo siti vedno misliti le na to, kako bi
s koncesijami kaki novi, Slovanom prijazni
vladi zopet in zopet pomagali iz zadrege in
dobivali za to udarec za udarec v obraz. To
se mora doseči, za kar se vsaki Nemec po-
teza s srčno krvjo: slovenski gimna-
zij mora izginiti iz Celja! Dokler
se to ne zgodi, naj se nam ne priha-
ja s predlogi!

Takov je torej nemški odgovor: In nam
se zdi ta odgovor le logičen in z nemškega
stališča opravičen. Stürgkhova resolucija je bila
skrajno, v kar so bili pripravljeni privoliti. A
v tej resoluciji je bila obsežena vendar le jedna
jedina zahteva: ginazij mora proč
iz Celja! Če bi torej odnehali od zahteve
po odpravi gimnazija iz Celja, odnehali bi od
— vsega!!

Zato tudi ni bilo pričakovati drugače,
nego da bodo nakratko odbijali vsaki predlog,
ki se ne zavrže z odpravo slovenskih vspo-
rednic iz Celja. Ob tem stanju stvari je vsem
slovenskim listom in strankam načrtana pot,
katero imajo hoditi. Prvo in odločilno besedo
moramo prepuščati našim rojakom na Štajerskem
samim. Oni vedo najbolje, kaj jim prija in kaj jim
ne prija. Čim se oni izjavljajo proti vsakemu
transigiranju ter izjavljajo, da ne morejo
privoliti v nikakov kompromis, je slovenskim
novinam, poslancem in strankam le ta jedina
dolžnost, da z vsi odločnostjo in vplivom
svojim krepe to njihovo stališče. Z drugač-
nim predlogi, če tudi pošteno mišljenimi, jim
le slabimo stališče.

Balkansko vprašanje. Agitacija proti
turškemu gospodstvu na Balkanu postaja
vedno živahnješa, nasprotno pa se iz vesti,
ki prihajajo iz raznih balkanskih mest, nika-
kor ne daje spoznati, da bi Turčija ukrenila
potrebne odredbe, da bi zatrla upor; krivo
pa bi bilo misliti, da Turčija mirno gleda
na vse to; ne, temveč je odposlala že
mного vojaštva v revolucionarne pokrajine
v Makedonijo in Albanijo, a to vojaštvo,
mesto da bi skušalo zatreti revolucionarno
gibanje, še podpihuje isto (kakor smo že
omenjali) se svojim izzivalnim postopanjem.

Evgen, ki je bil čul poslednje besede. Raz-
srjen je priskočil k pobratimu, zagrabil ga za
roko ter vskliknil:

»Ti si znorel?«

»Ne, jaz pojdem v boj.«

»A Lucija?«

Vladimir se je pripognil na mizo. Mej
tem se je izplazil grbec iz kavarne. Hitrim
korakom, skoro beže, je krenil proti Pivar-
ski ulici ter je pod neko hišo trikrat zakaš-
ljal. V prvem nadstropju se je odprlo
okno.

»Kaj je, ste-li Vi Milivoj?« se je oglasil
glas tete Pavline madjarski.

»Da,« je odgovoril Milivoj madjarski.
»Dobra ptičica je sela na limanico. Ne bo
ženil Lucije. Jutri več. Lahko noč!«

»Hvala Bogu,« se je zasmejala Pavlina,
»lahko noč!«

Milivoj pak je poletel proti Jurjevski
ulici, kajti od daleč je bilo čuti glasove pro-
ganjajoče ga mladine.

Med tem pak, ko je po vsej domovini
plamtelo splošno navdušenje, ter se je obsojal
vsaki tudi najmanjši narodu protivni pojav,
popadala strah domače protivnike narodnemu
gibanju strah in gorjé. Še so se nadejali, dokler
je novo madjarsko ministerstvo izdajalo zapo-
vedi po Hrvatski; no, ko je zazvenela bojna

Turčija si brzkone misli, da bodo že druge
države skrbale za uničenje tega gibanja,
namreč one države, ki ne privoščajo jedna
drugi kakega dobička od eventualnega razpada
turškega oblastva na Balkanu. Najnovejše
vesti, došle iz Makedonije, nam zopet doka-
zujejo, da se ustaško gibanje vedno bolj širi
Po Makedoniji da kroži vse polno bolgar-
skih ustaških čet, katerim da načeljujejo
častniki iz Bolgarije. V nekaterih krajih na-
stopajo ustaši tudi kakor roparske čete, do-
kler si polagoma ne naberejo okoli sebe do-
volj moči. Ustaši so v dilepskem okraji ubili
učitelja Milana Izorbeca, ker jim ni hotel
iti na roko, istotako so ubili tudi nekega
turškega agenta Joanko-ta, kateri je izdal
neko 400 mož močno ustaško četo. Turki se
polovico te čete — kakih 200 mož — ulovili,
druga polovica pa je zbežala v gorovje. Bolgari
so Joanko-ta ulovili v Voden, ravno ko je
hotel vstopiti v železniški vlak ter zbežati v
Carigrad. Iz tega slučaja se da sklepati, da
so ustaške čete postale že precej močne, da
so ustaši dobro organizirani ter da imajo
povsod svoje vohune.

Vesti govore tudi o nekem spopadu, ki
se je dogodil v Sistovu med neko ustaško
četo in turškimi vojaki. To četo je vodil
bolgarski učitelj Štefov. Štefov je bil pred
časom radi revolucionarnega delovanja od
turških oblasti obsojen in zaprt, a je pozneje
pobegnil iz ječe ter se podal v gore, kjer je
zbral okoli sebi ustaško četo. Te dni se je
Štefov podal z nekoliko svojih tovarišev v
Silstovo, da obišče svojo ljubo. Neka ženska
pa ga je izdala turškim oblastvom in po noči
so vojaki obkolili hišo, v kateri so se naha-
jali ustaši. Ko so alednji zapazili, da so iz-
dani, zapirčili so boj s turškimi vojaki. Turki
so v tem boju izgubili 7 mrtvih in 2 ra-
njena, Bolgari pa 2 mrtva in nekaj ranje-
nih. Na hišnih vratih je ljubica Štefova s
handžarjem ranila turškega stotnika, na kar
je kmalu mrtva padla na tla, prestreljena od
več turških krogelj. Štefov, ki je bil v boju
ranjen, se je sam ustrelil, ko je videl, da je
beg nemogoč.

V Berat (v Albaniji) pa je množica
napadla in oplenila neko prodajalnico.

Bolgarski oficijelni viri oporekajo vesti,
da Boris Sarafov na bolgarskem ozemlju or-
ganizira ustaške čete, s katerimi bi se podal
potem v Makedonijo.

Bolgarski ministerski predsednik Danev

trobenta od vseh strani, ko je narod v tru-
mah hitel pod zastave, je pa nasprotnikom
ngasnila zadnja iskrica nade. Jeza naroda se
je vzdignila nad njih osobito tedaj, ko se je
izvedelo, da je zagrebski načelnik Kamauf
dobil tajen nalog od ogerskega ministerstva,
naj prime štirideset najodličnejših domoljubov,
katere naj pod vojaškim spremstvom pošlje
v Pešto. Starec ni storil tega in si s tem pridobil
zahvalo naroda. Najbolj pa je kipel srd na-
roda na tiste Hrvate, ki so hoteli brezvestnim
cinizmom kos za kosom Hrvatske vreči v tu-
jinsko žrelo. Gospoda zagrebaške županije so
pošiljali v Požun in Pešto obširna tajna poro-
čila, v katerih so vsaki pojav narodnega gibanja
naznanjali ogerski vladi, v katerih je bil
opisan vsaki človek v Zagrebu, od škofa
Haulika pa do zadnjega pisarja, ki se ni zlagal
z intencijami Košutove stranke. Ali tajna ni
ostala tajna. Tisto malo pisarjev, ki so v župa-
niji ostali zvesti narodni zastavi, utihotapljali
so se po noči v pisarne, kjer so bila tista
poročila pod ključem. Tu so na skrivnem
prepisavali vse denunciacije, in bis kup Haulik
ter narodna stranka sta imela preiše tajnih
poročil v svojih rokah še poprej, nego so
bila ista odposlana na Ogarsko. Slednjič je
ban Jelačić razglašal županijsko gospodo.

(Pride še.)

PODLISTEK. 63

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevel M. C. 4. d.

IV.

»Dragi ljudje!« je začel Milivoj, smeh-
lja se, »oprostite mi! Jaz nisem poet; z
mojega jezika ne teče med, a po tolikih slad-
kih besedah mojega predgovornika, kateremu
jezik mojsterski leti, mi bo težko ganoti vaša
srca. Dam, kar znam. Jaz pravim, lahko je
prizezati, lahko pesmice kresati in čašice
prazniti, ali vse to so neumnosti, a mi smo
plašljivi. Danes naj se pije samo na zdravje
junakov, ki poletijo v boj za domovino, v boj,
ki se ne bje samo z jezikom, ampak tudi z
desnico. Jaz pravim, Bog živi našega dobro-
voljca Lazo in vse druge dobrovoljce, a ne
sedeti v zapečku z ženičco. Jaz — — ali
grbec ni dogovoril, ker ga je Lazina pest
tako silno zadela, da je odletel v kot. Hrup
je navstal v kavarni. Razvnet od vina in
jeze je skočil Vladimir pred grbea, ki se
je bil potem popravil škripaje.

Koga misliš tu, koga misliš?« je vprašal
Vladimir tresé se.

Grbec se je nasmehnil porogljivo.

je baje obljubil ruski in avstro-ogerski vladar da bo Bolgarija strožje pazila na bolgarsko-turško mejo.

Največjo važnost pa je o vseh teh dogodkih polagati seveda na vprašanje: kako stališče zavzamejo evropske velevalsti z ozirom na gibanje na Balkanu? Kakor kažejo dejstva, se posebno dve državi skrbno pripravljata, da ja dogodki na Balkanu ne prehvapijo.

V Italiji spletkarijo sedaj, pod kako pretvezo bi odposlali svoje vojake v Albanijo. Neki Albanci, ki so nastanjeni v Rimu in ki so bržkone ravno taki Albanci, kakor so bili Alacevich in njegova banda Dalmatinci, delajo na to, da bi šlo iz Italije pod vodstvom generala Ricciotti-ja Garibaldi veliko število italijanskih dobrovoljcev na pomoč albanskim ustašem. Garibaldi da je na to pripravljen in da ima prijavljenih že nešteto dobrovoljcev in med temi mnogo častnikov.

Ti laški Garibaldinci bi seveda delali na račun Italije, ne pa na račun neodvisnosti Albanije.

Tudi vesti o koncentraciji ruske vojske v južnih pokrajinah in o prizadevanjih Rusije, da bi pridobila svoboden prehod skozi Dardanele, dajo se spraviti v zvezo z dogodki na Balkanu.

Nad Italijo se gosté oblaki! Med brzojavkami, ki so nam došle te praznike, je tudi ta-le iz Rima: »Nekaj malih skupin vojakov letnika 1878., ki so bili svoječasno, ko so železniški uslužbeni grozili s stavko, pozvani pod orožje, so skušali s pomočjo demonstracije priti do dopusta. Ti pojavi pa so bili kmalu pri kraju, ne da bi bilo prišlo do posebnega prigodka. Izdane so odredbe, da bodo krivci kaznovani in da se preprečijo nadaljni pojavi.«

Na prvi hip se zdi to poročilo brez posebnega pomena. Ali kdor ve, kako skrbno in previdno so sestavljena taka službena poročila, kako je vse proračunljeno, da se ne govori vsa resnica, ako je ista neprijetna, je dobil takoj utis, da se za to nedolžno stiližao je skrivna marsikaj. Radi tega smo se mi nekoliko potrudili, da izvedemo kaj več iz raznih listov v kraljevstvu. In izvedeli smo mnogo. In kako usodno more postati to za monarhijo v Italiji!! Kar smo izvedeli, priča, da se je splošno razsulo, te posledice velike mizerije in kričečih socialnih razmer, zajelo tudi že v vojsko in da zadobiva že značaj očitne upornosti. Naša žetev po italijanskih listih je bila ta-le:

Na Laškem so pred meseci uprizorili železničarji generalni štrajk. Še predno je isti počil, poklicala je vlada rezerviste letnika 1878 pod orožje ter je namerjala, za vsak slučaj, izročiti železnice vojaštvu. — Rezervisti v opravi železničarjev so se tu in tam branili iti na delo. V političnih krogih in po socialističnih listih je krožila vest, da se med vojak-socialisti razpravlja in ugičlje, da-li je vojak kakor socialist dolžan ubogati? Ali pa naj tudi nadalje ostane veren svojim idejam ter solidaren se štrajkovec? Ta nevarnost, da bi se tudi železničarji-vojaki zamogli spuntati, prisilila je ministra Zanardelija — da se je pogajal se železničarji. In res je vlada slednjim kapitulirala pred štrajkovec, privolivši skoraj v vse zahteve s kompromisom za 5 let. V pojasnenje temu, kar sledi: Veliki teden, v sredo, so se v raznih mestih kakor v Milanu, Piacenzi, Como, Vercelli in drugih mestih rezervisti uprli ob osmih zvečer in se branili iti v vojašnice, zahtevaje odpust.

Na stotine se jih je zbralo na trgu; kričali so in zahtevali, naj jih pošljejo domov, ker niso več potrebni.

V Milanu so se rezervisti branili vetopiti v vrsto o vsakdanjih vajah.

Ob 20 uri (8 zvečer) so se zbrali na velikem trgu več sto njih. Častnik se je približal, pa zahteval, naj gredo narazen! Ali se niso zmenili. Prišla sta potem kolonel in kapitan. Prosila sta jih z lepa, naj gredo v vojašnico. Vojaki so ju poslušali s rokami v žepu, eden njih se je pa oglasil: »Prišli smo na pogovor, da protestiramo proti temu, da se nas po nepotrebnem zadržuje v vojski ter nam dela škodo na interesih naših.« — Slednjic so se vendar udali in šli v vojašnico. — Na stotine ljudstva je gledalo ta mučne prizore.

V Como so se zbrali ravno ob isti uri in kričali: »E ora di finirla, mandateci a casa, vogliamo il congedo!« To so zahtevali v pričo kapitana-karabinirja.

V Vercelli so kričali, ravno ob isti uri: congedo! Častnik je vprašal po imenu onega, ki je zakričal, ali vse je molčalo. — Meščanov je bilo vpričo nad 1000 oseb.

V Vicensi je imel ravno ta dan shod socialistični poslanec Rondani.

Mestna telovadnica, v kateri je bil shod, je nasproti vojašnice. Med zborovanjem je več stotin vojakov vpilo: Viva il socialismo! Noi vogliamo andare a casa! Na Piazza d'Armi je stotinja dobila povelje z bajoneti napasti; namesto da bi upila: Avanti Savoia! so kričali:

»Evviva il socialismo!« Kakor smo že zgoraj omenili, se taki pojavi vedno bolj množijo med vojaštvom v Italiji in morejo dovesti do nepreračunljivih posledic.

Uboga Italija! Bolje bi storila, ako bi mislila na konsolidiranje svojih notranjih razmer, nego da se peha za nedosegljivimi irredentističnimi in prisvojevalnimi cilji.

Tržaške vesti.

Radi slovanskega bogoslužja. Eden tistih znanih reformatorjev, ki so se, odkar v naši škofiji gospoduje kapitularni vikar mag. Petronio, polastili vse oblasti in ki so v vsej škofiji pozročili največje vznemirjenje, zagnal se je v današnjem židovskem »Piccolu« proti sv. Stolic v Rimu v strupenem članku, ki je pač dostojen židovskega lista, ne pa duhovniške roke, ki ga je napisala.

Članek pozivlja vse kompetentne in nekompetentne kroge, naj zapričeno kar celo križarsko vojno proti slovanskemu bogoslužju v krški škofiji, katero bogoslužje je sv. Stolica v Rimu na željo krškega škofijskega ordinarijata na novič potrdila. Članek zahteva, da bi se hrvatskemu narodu pod pretvezo vere usiljevala toliko opevana latinska kultura, da bi se katoliška vera zlorabljala v nasilno italijanizacijo hrvatskega ljudstva. Če prav je morda »Piccolov« reformator pozabil na to, da katoliška vera nima te naloge, da bi podpirala gospodstvo istrske laške izmozgovne klike, pa sv. Stolica ne sme pozabiti, da nje naloga je širiti po svetu Kristove nauke, ne pa italijanizacijo.

Zapuščina kardinala Missle utegne biti — kakor poroča »Slov. Narod« — precej znatna, ker je umrl kardinal kakor ljubljanski knezoškof previdno in jako štedljivo gospodaril ter je bil vrhu tega zavarovan za dosti visoke svote. Pri »Greshamu« je bil že dlje časa zavarovan za 50.000 K, pri »Mutualu« pa se je pred 2½ letom zavaroval za 100.000 K. »Mutual« izplača zapuščini 104.000 K, ker znaša 4000 K kardinalov delež na čistem dobičku tega zavoda. Čuje se, da je umrl kardinal zapustil vse to imetje duhovniškemu zavodu v Gorici.

Tržaška garnizija se pomnoži s 47. polkom. V Gorico pride mesto njega bržkone lovski batalijon št. 8 iz Trbiža, tje pa taltaljon 17. pešpolka iz Celovea. Misi se tudi na stalno namestitev konjenišva v Trstu. Ob enem se govori o premostitvi poveljstva 28. pehotne divizije iz Ljubljane v Trst. Tako piše »Slovenec«.

Celje in Pazin. Nemci in Italijani so si postavili načelo, da se morajo slovenske vsporednice na celjski gimnaziji ter hrvatski gimnaziji v Pazinu spraviti iz Celja oziroma Pazina. Toliko Nemci, kolikor Italijani nam priporočajo, naj privolimo v to, da se oba ta dva gimnazija iz naravnih središč Istre in spodnjega Štajerja premestita v kako drugo majhno bližnjo vas, ki ima morda le par stotin prebivalcev.

Te dni pa je laški tirolski list »Alto Adige«, govoré o nakani vlade, da bi v Tridentu ustanovila laško juridično akademijo, odločno pobijal to namero, ker da Trident, kakor majhno provincijalno mesto, nikakor ne more postati sedežem visoke šole. Tu da bi se dijaki ne mogli tudi socialno izobraziti. »Piccolo« se popolnoma vjema s temi izvajanci tirolskega lista. Dobro, mi tudi.

Kje pa je potem doslednost Italijanov, ko zahtevajo, naj bi se zgorajomenjeni slovanski srednji šoli premestili v kako vas? Kakor bi laška visoka šola ne mogla vspevati v majhnem provincijalnem mestu, tako bi tudi naše srednje šole ne mogle vspevati v malih vaseh!

Kje je torej laška doslednost? Kar ni ljubo Italijanom za njihovo mladino, ne more biti drago nam za našo mladino. Morda se pa Italijani tudi v tem vprašanju postavljajo na stališče, ki ni ne liberalno in ne humanno, na stališče namreč, da je glede »vrednosti«

razlika med krvjo italijanske in krvjo slovanske mladine! Če se postavljajo, pa naj se postavljajo na tako stališče, ali mi, ki nismo nasprotni sodobnemu modernemu duhu, pač pa srednjeveškim institucijam robovanja telesa in duševnega: mi ne pripoznamo tega stališča nikdar, ker vemo, da smo vsi po božji podobi ustvarjeni in da je vsakdo se svojim rojstvom dobil v delež iste človeške pravice!

Če pa bi bilo res, da smo mi Slovenci tako grozno nazaj, potem pa bi bilo še bolj potrebno, da nam, ako res hočejo širiti kulturo, tem raje privoščajo vsa sredstva in vse prilike za naše izobraževanje!

Ponižno vprašanje. Pišejo nam: Dne 30. marca, na prvi velikonočni praznik, so se podpisani, vračajoči se s svojimi družinami z malega izleta, ki so ga bili priredili k sv. Ivanu, postavili v gostilni pri Matiju v ulici Giulia. V družbi podpisanih je bila zraven drugih tudi družina R. z malima sinčkoma, ki sta nam v zabavo zaigrala na gosli »Mlade vojake«. V omenjeni gostilni je bil mej drugimi gosti tudi redar Urančar, ki je, dasi je čul da smo mi Slovenci — ker smo se razgovarjali izključljivo v slovenskem jeziku — prišel k goslarjema ter je istima v laškem jeziku velel, naj pokažeta dovoljenje za igranje na gosli. Na posredovanje družbe, ki je gosp. redarju povedala, da dečka igrata le nam in sebi v zabavo, je redar zagrozil, da ju takoj aretira, ako še enkrat zasvirata. Ker je U. na vse slovenske pripomnje odgovarjal le laški, oziroma nemški, ker ni bil v službi — vsaj službene številke ni imel — in ker je, zapustivši lokala, in v kljub temu, da smo ga takoj ubogali, šel zvati redarstvenega nadzornika, kateremu je pred vrati gostilne rekel: »eccoli i vien fora questi se« — vprašamo podpisani: jeli tako postopanje umestno in opravičeno?!

(Sledi 12 podpisov.)

Nova narodna trdnjavnica v naši okolici. Iz sv. Marije Magdalene zgornje nam pišejo: Ne res, gospod urednik, da se Vam zdi neverjetno?! V naši sv. Mariji Magdaleni zgoraj!! Tu da bi se moglo snovati še kaj slovensko narodnega?! Tu, kjer smo bili vajeni dosedaj gledati le najhujše nasprotnike, tu, kjer je v narodnem pogledu, poleg Grete, najslabejša točka v naši okolici?! Tudi tu da bi se bilo začelo gibati, dramiti in daniti?!

Neverjetno se Vam zdi, kaj ne?! Majate z glavo? In vendar je res, pa bodite Vi neveren Tomaž, kolikor hočete! Da, tu pri sv. Mariji Magdaleni zgornji si snujemo slovensko gospodarsko zadrugo, konsumno društvo. Društvena kréma bo v prostorih dosedanje krême Jakoba Vekjet p. d. Boca. Tu pri nas obstoji že tako društvo, ali italijansko in z italijanskimi pravili. In glejte, zbralo se nas je kakih 40 mož, ki smo sklenili ustanoviti svojo narodno kréma. Dani se! Lepa četica nas je že, ki smo se vzdržali in hočemo delovati v bratskem kolu z ostalimi okoličani. Kasno je sicer, ali pregovor pravi, da bolje je kasno, nego nikdar. Sreča naša je, da imamo vrle sosede v sv. Mariji Magdaleni spodnji. Tudi pri nas so vrli, nemorno delujoči »Slavaši« izvršili lepo delo narodnih misijonarjev. Nekoliko časa smo jih nekako po strani gledali, ali oni se niso dali prestrašiti in so vedno in vedno zahajali k nam. In zmagała je poleg poštene besede — pesem. Ta močni pevski zbor, to prekrasno petje, ti mili akordi v materinem jeziku so polagoma otajali led v sreih, so nas vzdržali ... v prve začetke narodnega čustvovanja! Od area smo jim hvaležni na tem! Sedaj smo v kolu naših bratov. Slovensko občinstvo v mestu pa prosimo, naj se nas spominja o svojih izletih, naj nam seže pod roko, da zberemo okolu sebe čim mogoče — vse! Svoje prostore otvorimo v mesecu maju. Še imamo tu mnogo, mnogo nasprotnikov. Ali če bodo videli le-ti naše poštenje, naše vzajemno delovanje v splošni blagor, če bodo videli, da imamo tudi mi prijateljev: pride spoznanje tudi v njih, da bo naše število rastle, ono nasprotnikov pa padalo! Naroden pozdrav bratom v mestu in po okolici! Od slej se bomo oglašali večkrat.

Zgornje-Magdalenci.

Mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštnem uradu III/6 v Plavcih (pol. okraj Gorica) proti pogodbi in kaveiji 400 K. je razpisano. Letna plača 350 K, uradni pavšal 90 K, in pavšal 140 K na leto za slugo.

Prošaje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Izpred naših sodišč. — Odmevi dogodkov v Trstu meseca februarja.

Med množico, ki je dne 13. februarja pred Mellovo tovarno v ulici Media upila »Zaprte, zaprte!«, bil je tudi 21-letni kotlar Renato Siglich iz Trsta. Redarji so ga bili zapazili ob tej priliki, da je tudi on upil in ga aretirali. Sodnik dr. Zaccaria ga je ob sodil v soboto radi tega na 12 dneven zapor.

Radi tatvine. Trgovcu z ogljem, Ivanu Fostarju, so dlje časa zmanjkovale vreče in je vsled tega začel nanje paziti, da bi iztaknil tatu. Dne 14. t. m. je Fostar zapazil, kako mu je 38 letni voznik Anton Prelaz, kateri mu je pripeljal voz oglja, hotel odnesti nekaj praznih vreč. Sodnik dr. Zaccaria je obsodil Prelaza radi te tatvine na 5 dneven zapor.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 2. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Picardi 12, hišna oprava; ulica della Pesa ulica S. Giovanni 7, oprema v zalogi in hišna oprava; ulica Chiozza 6, hišna oprava; ulica Sette Fontane 1, oprema v zalogi in hišna oprava; ulica San Giusto 3, oprema v zalogi in pohištvo. — Prosek 81, kade, posoda in omare, ob 11. uri predpoludne.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplo ner ob 7. uri jutraj 10° 5 ob 2.1 uri popoldne 17° 8 C° — Tlakomer ob 7. uri jutraj 763.5 — Danes plima ob 4.43 predp. in ob 6.21 pop.; oseka ob 11.49 predpoludne in ob 11.35 popoldne.

Društvene vesti.

Pevsko društvo »Kolo« priredi prvi letošnji koncert dne 13. aprila v dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah. Zraven pevcev bo na tem koncertu sodeloval vojaški orkester in se uprizoriti dve lepi šalovigri. —

To društvo je eno najživahnejših naših narodnih društev-borilcev v mestu Trstu, kar je dokazalo s tem, da nam je vzgojilo že celo vrsto narodnih delavcev obojega spola zato smo gotovi, da ta prvi letošnji nastop »Kolašev« izpade v popolno zadovoljnost vdeležencev in prirejevalcev.

Volilni odsek konsumnega društva pri sv. Jakobu vabi vse člene, da pridejo v sredo dne 2. aprila ob 8. uri zvečer na volilni shod v društvene prostore.

Samec, načelnik volilnega odseka.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Krivice, ki se dogajajo istrskim Italijanom.** Danajšaji »Piccolo« se zopet pritožuje, kake krivice da se dogajajo Italijanom na šolskem polju v Istri. Dež. šolski svet je bil namreč odredil, da se v nekaterih hrvatskih vaseh ustanove ljudske šole s hrvatskim učnim jezikom in deželni odbor istrski je sklenil uložiti proti temu odloku rekurz na naučno ministerstvo. Na podlagi teh dveh dejstev dokazuje »Piccolo«, da se je Italijanom v Istri dogodila nova krivica na šolskem polju. Torej: ako se hoče hrvatskemu narodu v Istri po tolikih bojih vendar tu pa tam dati kaka krvavo potrebna nova šola, in ako deželni odbor proti tej pravični nameri rekurira, je to po »Piccolovi« logiki smatrati kakor krivico za Italijane! »Piccolo« je menda res prepričan, da so vsi njegovi čitatelji zastavili pamet, ker sicer bi vendar ne mogli pisati takih perfidnih in ob jednem neslanih — oslarij.

× **Tako je prav!** Pišejo nam: Te dni mi je bila prilika, da sem se prvokrat vozil v Koper in nazaj. A v veliko radost mi je bilo, da sem se mogel o tej priliki prepričati o narodni probujenosti našega ljudstva v okolici koperski. Na parniku »S. Giusto« (na konkurenčnem parniku koperski paroplovni dosedaj vsemožni družbi, ki si je sicer dosedaj rada polnila blagajne z žulji naših mlekarie, a so nje ljudje v zahvalo, te naše ženske med vožnjo šikanirali in zasramovali na vse možne načine), na parniku S. Giusto torej se nas je nekega dne (v delavnici) vozilo nad 300; na parniku koperski lahonov pa vsega skupaj 18, recí osemnajst oseb! Radoveden, kakor sem, sem vlekel na uho in sem poslušal naše mlekarice iz okolice koperske, ki so se razgovarjale o ponudbah, ki se jim stavijo po lahonskih agentih koperske parobrodne družbe, da bi jih zopet zvalili na njihove parnike. Onim, o katerih

vedo, da so bolj ugledne in morejo vplivati na druge, ponujajo celo po petdeset goldinarjev, ako bi hotele nagovarjati druge okoličane in okoličanke, da bi se vozili zopet s parniki koperskih lahonov!

Parkrat že, v prejšnjih časih, so se bili naši ljudje dali premošiti zopet po sladkih besedah in obljubah. Sedaj se pa ne dajo več za nobeno ceno, ker se predobro spominjajo, kaj in kako je bilo, dokler so koperski gospodje sami zapovedovali, to je: dokler ni bilo konkurenčnih parnikov.

»Ne bodo nam več razbijali vrčev in razlivali mleka, kakor so delali to v prejšnjih časih! In tudi »ščave« ne moremo biti več, kakor smo morale biti v prejšnjih časih!« — Tako govore vrle naše mlekarice, ki raje odklanjajo petdesetake, nego da bi prišle zopet pod komando koperskih lahonov in se dajale zasramovati. In tako je prav!

Vesti iz Kranjske.

* **Pomanjkanje stanovanj v Ljubljani** je letos skrajno čutno, in pred vsem ni dobiti srednjih stanovanj, med tem, ko je velikih — vedno odveč! Mnogo hišnih gospodarjev je svoje hiše zelo nepraktično zidalo in bi z malimi preizidavami lahko poskrbeli nekaj stanovanj za srednji stan in pa, ker prihaja od zunaj mnovo prošnje po teh, pa jih dobiti ne morejo in so zategadelj prisiljeni — zunaj Ljubljane stanovati!

Vesti iz Štajerske.

— **Bakljada, ki je padla v temo!** Tako se je namreč zgodilo v Celju. Vse je bilo namreč že pripravljeno za veliko bakljado. Le ena malenkost je še manjkala, pa bi bilo Celje plavalo v morju luči in orili bi bili vsiklik radosti.... A ravno ta malenkost — vsprejetje Stürgkhove resolucije v parlamentu — ni hotela priti. Prišlo je — kakor znano — ravno nasprotno. Stürgkhova resolucija je padla v zaprašene fascikle državnoborskega arhiva, kjer spi verno spanje na stotine in stotine neuvzrušenih resolucij, nerešenih predlogov; interpelacij, ki še danes čakajo na odgovor gospodov ministrov, in kar je slične robe. In ker je padla Stürgkhova resolucija padla je tudi celjska bakljada v temo... bakljenosci pa v — celjske beznice, kjer so si s pivom, po stari lepi nemški navadi, prali grla da so jim »megle« duhov, izganjale tevtonsko jezo.... es hat nicht sollen sein.

— **Protesten shod** so bili uprizorili celjski Nemci in nemškutarji radi poraza, ki so ga doživeli v vprašanju gimnazija. Ne vemo pa, proti komu naj bi bil naperjen ta protest? Dotični sklep je bil vendar storjen v parlamentu! Pa ne da bi celjski purgari reklamirali sebi nekako nadzorstvo nad parlamentom! Proti nemškim strankam? Ti ljubi bože, so-li one krive, da niso večina v parlamentu? Proti slovanskim strankam? Tu je zopet šment vmes. Da Slovani glasujejo sami za-se, in ne za Nemce, to je vendar — nekako naravna stvar in ni ravno lahko protestirati proti temu! Dejstvo, da so oni večina, je sicer res nekako neprijetno za razdraženo nemško dušo, ali protestirati proti temu — pri kom?! K večjemu, če hočejo celjski Nemci in nemškutarji zapričiti pravdo za ljubim bogom, ki nas je ustvaril vseh! — Dispozicija za protestni shod ni bila torej posebno ugodna. Za to pa je bil tudi vseh — po tem! Niti eden poslanec ni prišel in protestlerji celjski so se morali zadovoljiti z domačim pridelkom ogorčenja. Le glasoviti Pommer je brzojavno poslal nekoliko garniture vsiklikivši: Heil nemškemu Celju!

Književnost in umetnost.

Toussaint-Langenscheidtova metoda za učenje ruskega jezika. Onim, katerim je poznana izvrstna, originalna Toussaint-Langenscheidtova metoda za učenje jezikov, je dovolj, ako jim sporočimo, da je s prvim januarjem t. l. Langenscheidtova založna knjižarna začela izdajati tudi zvezke za učenje najvažnejšega slovanskega jezika — ruskega. Dosedaj so se dobivale take knjige le za pouk francoščine, angleščine in nemščine (za Nemce). Onim pa, ki ne poznajo še Toussaint-Langenscheidtove metode, bo gotovo koristno, ako jih seznanimo s to izvrstno in, kar je tudi zelo važno, zelo lahko metodo. Žalibog, da mi Slovenci nimamo take učne knjige za učenje ruskega jezika in da je rečena knjiga pristopna le onim, ki znajo nemški.

Toussaint-Langenscheidtova metoda je bila uvedena že pred 50 leti, a, žal, samo

za učenje francoskega in angleškega jezika in so dotične knjige, oziroma »poučna pisma«, izšla že v 64 izdaji. Za ruski jezik priredila se je ta metoda še le letos ter je do sedaj izišel še-le peti zvezek. Posamični zvezki izhajajo vsakih 14 dni, dokler pride naslednji zvezek. Glavna, a nikakor ne jedina prednost te izvrstne ruske knjige je ta, da si človek, brez pomoči učitelja, sam po knjigi popolnoma priučuje izgovoru tujega jezika, v tem slučaju ruskega, česar ni dosegla dosedaj še nobena vseh oaih neštevilnih knjig za samoučenje tujih jezikov.

Druga velika prednost te knjige je, da učenca nikoli ne utruja, marveč mu zna vedno vzbujati veselje, da, pravo slast do učenja rusčine, ker je učna tvarina jako raznovrstno razdeljena na male dele, da nima človek niti časa dolgočasiti se. V vsakem pismu se vrste posamični odlomki iz izgovora, pravopisa, slov-nice, konverzacije itd. Učenec se vsporedoma uči pisati, govoriti ter znanstveno umevati jezik, oziroma se polagoma popolnoma uglablja v poznanje vnanje jezikovne oblike ter v poznanje jezikovnega duha.

Dosedaj so razni pisatelji skušali posnemati Toussaint-Langenscheidtovo metodo, a nikdo ni niti približno dosegel one stopinje popolnosti, na kateri stoji ta metoda. Slišali smo že od nekaterih strani, da je bila Toussaint-Langenscheidtova metoda že zdavnaj prirejena tudi za ruski jezik ter da ista ni tako dobra, kakor za francoščino in angleščino. Temu moramo odločno oporekati, ker je to menenje povsem krivo. One ruske učne knjige, ki so se razpečavale poprejšnje čase pod to firmo, so ničvredna ponarejanja te izvrstne metode, katera pa se je — ponavljamo — še le letos priredila tudi za ruski jezik in ki je v vsakem obziru še popolnejša in dovršenejša od enakih knjig za francoščino in angleščino. Čudno pa ni, da je skoraj vsakdo, komur še ni znana ta metoda, njen nasprotnik. Sploh mora postati vsakdo nezaupen nasproti slovnicam za samoučenje jezikov, kdor se je mogel prepričati o popolni ničvrednosti neštevilnih takih knjig. Vsakdo pa, ki je imel priliko pregledati le prvi zvezek gori omenjene učne knjige, prepriča se takoj o njeni izvrstnosti ter postane takoj njen najgorečnejši pristaš, kar nam gotovo pritrdi vse one dame in gos-podje v Tratu, ki so se pričeli poučevati po teh Toussaint-Langenscheidtovih pismih za samoučenje ruskega jezika. To učno knjigo bi si moral nabaviti vsaki učitelj, posebno pa oni, ki se ukvarja s poučevanjem jezikov. Iz te knjige se ne nauči samo popolnoma krasnega jezika mogočnega ruskega naroda tem-več najde v isti mnogo dragocenih pedago-gičnih nauk, ki mu bodo izvrstno služili o poučevanju jezikov sploh.

Ta pisma priporočamo najtopleje vsem onim Slovincem, ki znajo nemški in ki bi se radi priučili ruščine; to željo pa mora imeti danes že vsaki inteligentni Slovenec, ki noče zaostati za duhom časa. Neobhodno potrebna je ta knjiga vsem onim, ki ne morejo dobiti dobrega učitelja ruščine, a tudi onim, ki se udeležujejo pouka ruščine v raznih ruskih kružkih, je ta knjiga neprecenljive vrednosti, ker mu razjasnjuje marsikaj, kar mu ostane temno na ustnemem pouku. — Vsaki posamični zvezek stane 1-20 kron in jih je možno dobiti v našem uredništvu. S tem, da je kdo kupil prvi zvezek, še ni obvezan naročiti se naslednjih, vsi ostali pogoji so navedeni v prvem zvezku. Razpočila se tudi po pošti.

Gospodarstvo.

Nekoliko praktičnih črtic o trgovstvu.

Mnogokrat je čuti med našim narodom jadikovanje o premetenosti Židov, češ, da so to že rojeni trgovci! Žid da le po kupčiji stremi in ne misli na nič drugega, nego edino le, kako bi se človeka izrabil, in kako bi opeharil in prevaril trgovca-kristijana. Splošno prepričanje je, da je Žid kakor trgo-vec skoro nedosežen, izlasti pa nedosežen za — Slovence.

No, v vsem tem je sicer precej resnice, ali mnogo je tudi — pravljice, kateri slepo veruje le nerazsodna masa, ne pa trgovec, poznavajoči trgovske razmere in odnošaje v drugih narodih.

Namenil sem se torej, spregovoriti ne-liko izlasti onim rojakom našim, ki niso imeli nikdar ni časa ni prilike opazovati svetovno trgovsko gibanje ter poučiti se na-tanjenejše o raznih trgovcu tudi zunaj pro-dajalnice potrebnih vednostih. Dokazati ho-čem izlasti, da tudi slovenski mali trgovci more postati dober in spreten kupčevalec,

kakor vsaki drugorodec. Pokazati hočem, kako je mnogokrat sam kriv, če trpi škodo o različnih sklenjenih kupčijah, naj pa jih je že sklenil z Židom ali pa nežidom, če je le-ta pravi, premeten trgovec ali industrialec, ki ga nadkriljuje po večji trgovski izobrazbi, širšem obzoru ter rafiniranostjo.

Imenitno orožje trgovcu dan današnjemu so: dobro poznavanje zakonov, posebej še pravo umevanje in tolmačenje trgovskih za-konov, in sposobnosti, spadajoče v komercialno stroko. Ta svojstva bi našim rojakom po de-želi prihranila marsikako izgubljeno svoto.

Površnost v korespondenci, nezadostna strokovna sposobnost, trmoglavost (ki je na-vadno posledica nesposobnosti), trmoglavost vstrajanje pri večkrat neutemeljenih pogojih, napačne trditve: to vse zavaja naše ljudij premnokrat do zamudnih tožb in občutne škode.

Pismeno naročevanje naj se vsikdar vrši z vso natanj-
nostjo, jasnostjo in previd-
nosjo!

Upoštevati treba, da imajo trgovske na-vade (usance) pravno moč. — V gotovih slučajih se dogaja, da se mora poleg trgo-vskega zakona ozirati tudi na faktično obsto-ječe krajevne razmere (navade, usance), ki so večkrat merodajne. Tu pa ne gre vsikdar tako gladko in brez izgube, posebno onemu, ki ni dobro informiran, kakor si misli marsi-kateri naš rojak-trgovec. Iz navstalih diferene in nesporazumljenj navstaja kaj rada tožba in največkrat trpi naš trgovec vse stroške v pravdi se svojim izobraženejšim in spretnej-šim nasprotnikom, ali kakor se izraža naš narod: takim »navihancem«!! (Pride še.)

Brzojavna poročila.

Štrajk na Reki.

REKA 1. (P.) Vsi pristaniški vezarski delavci so stopili v štrajk. Dosedaj ni bilo nikakih neredov.

REKA 31. (B) Ker pogajanja niso do-vela do vspeha, so sklenili kurjači in de-lavci na ladijah, da jutri zjutraj stopijo v štrajk.

Ministri na potovanju.

DUNAJ 1. (B.) Minister za železnice Wittek in minister za poljedelstvo, baron Giovanelli sta odpotovala predinoči v Pulj. Ogerski fin. minister Lukacs je sinoči dospel semkaj iz Budimpešte.

Homatije v Srbiji.

DUNAJ 1. (K. B.) Arso Alavantić, brat v Šabcu ustreljenega provzročitelja poznane-ga poskusa za provzročenje prevrata, se je zad-nje dni pojavil na Dunaju in je bil aretiran, ker leti nanj sum, da se je odtegnil sodno kazenski preiskavi na sodni oblasti v Ze-munu.

Bolgarski ministerski predsednik v Pe-trogradu.

PETROGRAD 31. (B.) Bolgarski mi-nisterski predsednik Danev je včeraj in predvčeršnjim obiskal ministra za vnanje stvari, grofa Lamsdorfa, ostale ministre, na-čelnike različnih oblasti in visoke dostojan-stvenike.

Volitve v francosko komoro.

PARIZ 31. (B.) Dan volitev v komoro je definitivno določen na dan 27. aprila.

Vojna v južni Afriki.

PRETORIA 31. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: Prizadevanja Schalk Burgherja, da bi zapričel pogajanja s Steynom, so ostala do sedaj brezvspešna. Dewet in Steyn sta pre-križala glavno linijo na zapad, spremljana od Niekerka in van der Merve. Sled za njimi je do Parysa.

Avstro ogrska eskadra v Italiji.

SPEZIA 31. (B.) Avstro-ogrsko eskadra je priplula semkaj. Poveljnika eskadre, kon-treadmirala Ripperja, sta pozdravila avstro-ogorskemu poslaništvu pridodeljeni c. in kr. fregatni kapitan baron Baselli ter tukajšnji c. in k. vicekonzul.

SPEZIA 31. (B.) Poveljnik eskadre, kontreadmiral Ripper, je v spremstvu c. in kr. vicekonzula obiskal poveljnika mornariškega oddelka, viceadmirala Magnaghia. Ta poslednji je takoj vrnil obisk.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 25. marca poslali prispevke p. n. gospoda in korporacije: Srednjemestna in šentjakob-sko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani po predsednicah Fr. dr. Tavčarjevi in Iv. Supančičevi dohodek veselice 1128 K, dr. Fr. Stor v Ljubljani Iv. Veselovo zapuščino 2819.88 K, veletržec F. Kollman v Ljubljani

ob svojem ozdravljenju za pirhe 300 K, upravn. »Slov. Nar.« 146.90 K, Mohorjani v Dražgošah 3 K, begunjski Mohorjani na Gorenjskem 12 K, izkupilo za podarjeno uro 10 K, šentjakobski Mohorjani v Ljubljani 24.20 K, neimenovan dobrotnik 100 K, ob-čina Vremski Britof 29 K; p o d r u ž n i c e: ženska v Novem mestu 264 K, izvenakade-mična v Gradeu 100 K, ženska v Mariboru 155 K, za Slov. Gradee in okolico 41.81 K v Gorjah na Gorenjskem 30 K, moška v Celju 153.07 K, v Ilirski Bistrici 54 K, ženska v Celju 300 K, ženska v Ribnici po-kroviteljstvo 200 K (po »Sl. N.«); posojil-nice: v Mariboru 100 K, v Črnomlju 30 K, v Konjicah 50 K, v Brežicah 40 K, v Treb-njem 20 K, v Kamniku 30.

Blagajništvo družbe sv. C. in M.

Loterijske številke, izrebane dne 29.

marca:

Dunaj	19	63	56	76	51
Gradee	39	75	69	66	8

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
TRST
TOVARNA:
Via Tesa,
vogal
Via Limitanea
ZALOGE:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopje)
In Via Ribergo št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na pa obrod
ali železnico franko

PRVA TOVARNA
za čopiče in ščetke
Santo d'Angeli
TRST. - Via S. Antonio - TRST
(nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteta čopičev za zidna dela nepresežne-trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za či-ščenje parketov, metelj, ščetk od perja, palic za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošnjčkov itd.

Vse po jako nizkih cenah.

V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Tratu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurence nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Pozor na ta
užig na
zamašku
!!!

ZALOGA DALMATINSKIH VIN
iz lastnih kletij
in
ISTRSKI TERAN,
ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmar-jem in restavratejem.
Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglašji za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1
pripoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli pripoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sta shajalski Slovencev. Na razpolago so vsi alovenski in mnogi drugi časniki.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladničarna
avež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vaprejemski tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Pekarna in sladničarna Jakob Jellen
v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. pripoča 3 krat na dan svež kruh in velik izbor sladice. Sprejema v pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladice. Zaloga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim blagom v Trstu, Piazza Barriera pripoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, navadnega in najfinjšega olja, najfinjših testenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Ceniki franko.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina a sodih in buteljkah. Fine pašne in desertne vina na debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.
Salarini Ponte della Fabbrica št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke pripoča posebno za binkošne praznike in birmo: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojdeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljše izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Spretnega pisarja sprejme v svojo pisarno **Dr. Matej Pretner, advokat** v Trstu, Via Cassa di Risparmio št. 7.

„Andemo de Franz“ krčma
v ulici Geppa št. 14.
Joči vina prve vrste:

Bela vipavska . . . liter po 36 kr.
Črna istrska . . . „ „ 36 „
Istrski refošk . . . „ „ 48 „
Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah. Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: **Ipavsko belo liter po 28 kr., črno istrsko liter po 28 kr.**

Pripoča se tudi krčmarjem, katerim dajem vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Spoštovane slovenske gospodinjice!
Zahtevajte pri svojih trgovcih
NOVO
Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko
podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarsko orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarska dela kakor: *kompletna okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: desčice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska koraška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.*

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

MNOŽINA ZAHVAL JE VSAKOMUR NA UPOGLED.

POMADA od LILJANA.

Brez olja in masti! Ne napravi same vsake lice nežno in pomlaje, nego tudi belo in brez peg. Solneče pege odpravi vsak z uporabo iste. Cena 3 lonč. gl. 1.50; antiseptično dekar 2 gl. s post. vred.

ANTIRHEUNIN-MAZILLO

proti trganju in zbadanju v rokah. Cena 1 lončič 1 gl. 50 nvč. 2 lončiča 2 gl. 4 lončiči gl. 3.20 s poštnino vred ako se denar naprej pošlje.

ŽIVOTNI BALZAM „SALVATOR“
On čisti kri, ker je najboljša domača zdravilo za notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste soko ter s tem daljša človeško življenje. On zdravi vse mogoče in stare rane, kakor tudi vse druge bolezni ki so označene v navodilu pridejanjem vsakemu lončiču.
Cena omota 12 steklenič 2 gl. 50 novč., 24 steklenič 4 gl. 50 novč., — 48 steklenič 8 gl. s poštnino ako se denar naprej pošlje lekarni.
INJECTIO „SALVATOR“
v Varazdinu (Hrvatsko)
FR. RIEDLA
lekar na k. „SALVATORJU“
VARAZDIN (Hrvatsko)

NAJBOLJŠE DOMAČE ZDRAVILO.

ŠTEFAN CRUCIATTI Odlikovan z dvema zlatimi in bro-nastimi kolajnam

Fran Hlavaty ulica Giulia št. 1/A.
Obuvala po angležkem in francoskem vzoren izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.
Popravljanje starega obuvala.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom
Via Giulia št. 7.
Pripoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinjšega. — Najfinje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko. Pripoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.
Kožnar in izdelovalec kap
Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.
Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.
Izvršuje poplave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo). Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.
Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatve so poštne proste.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča.
Josip Stantič čevlj. mojster.
Zalagatelj uradnikov in nslužencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. p. avstr. Lloyd.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“
trvdke

EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 34
nasproti gledališču „Armonia“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvršeno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.
VELIK IZBOR
izgotovljenih hlač za delavce
kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst.
Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kostarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali druge zboje.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih v dobri c. kr. častništvo, vladni, mestni in železniški uradniki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij in privatni uradniki, ki so udje kaknega penzijskega zaklada.
Posojila se dajejo proti varščini na nepremičnine, urednostne listine, renté, vžitke, zavarovalne police itd.
Obrniti se na **Hinko Giberti**, ul. Canale 7 I

Gostilna „Al Transwaal“.

prej „Antico Gobbo“ Via dello Scoglio.
(nasproti Drejevi pivovarni)
Podpisani pripoča I. vrste istrska, vipavska in dalmatinska vina, refošk, kraški teran, Opolo, prosekar, nadalje Dreherjevo pivo, Plzenko in Spaten v butiljkah.
Domača kuhinja vedno pripravljena.
Kroglišče. Svojim rojakom se toplo pripoča

Fran Benčič, krčmar.

FONOGRAFI - GRAFOFONI

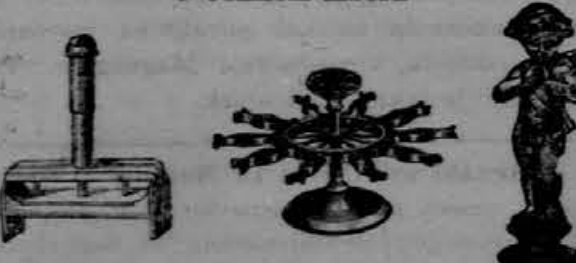
PIRIJENI CILINDRI

za koncerte
(najboljši na svetu)
tudi na plačevanje
v obroklih.

PEČATI, PEČATNI ROČI

umetno izdelani pečati,
v velikem izboru

Odlikovani grafični zavod E. Freisinger

trvdke

Avogadro & Altarass
Trst. - Corso št. 2.

Pečati za numeriranje in paginiranje.

Graviranja.

Stroj za ljuknjanje kolkov itd.

Trakovi, barvane pečatne blazine in pripadki za pisalne stroje.

Specialiteta napisane plošče in črke od kositra, brona, emajlovanega ali izbočenega železa.

HELIOGRAFIČEN PAPIR

pozitiven ali negativen za reprodukcije s pomočjo svetlobe.

MEHANIČNA DELAVNICA

za popravljanje in čiščenje pisalnih strojev vseh vrst.

Najboljši in najpopolniji pisalni stroj, z 10 letnim jamstvom.

THE AUTOMATIC CYCLOSTYLE.

Najpopolniji stroj za pomnoževanje.

Velik izbor najnovejših električnih predmetov kakor: Žepne svetilnice za zdravnike in fotografe, naprsne igle itd.

Velika higijenična novost: **ELASTIČNI TAPETI** (za čiščenje obnvala) izgotovljeni v močni jekleni žici, uvedeni v prvih bolnišnicah, zavodih prodajalnicah itd. itd.

Pomnoževalni stroj: „**OPTIMUM**“ (popolniji Sapirograf) Kr 28.— v velikosti 22 x 33 cm.